

eul_wid: nys-ab

Ψευδο-Διοσκουρίδης · Pseudo-Dioscorides

On Poisons and Their Precaution and Treatment

Περὶ δηλητηρίων καὶ τῆς προφυλάξεως καὶ

Period: Ῥωμαϊκὴ Roman

Dialect: Κοινὴ τεχνικὴ Technical Koine

Domain: Ἱατρικὴ Medicine

Format: Πραγματεία Treatise

[ΠΕΔΑΝΙΟΥ ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ] ΠΕΡΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΩΝ
ΠΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ. ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟ Ν.

Pr (t) [Ἀποδόντες ἐν τοῖς προγραφείοις βιβλίοις, φίλτατε Ἄρειε, τὸν περὶ ἁρωμάτων καὶ ἐλαίων καὶ μύρων καὶ δένδρων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν καρπῶν καὶ δακρύων, ἔτι τε ζώων καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος καὶ στέατος καὶ τῶν λεγομένων σιτηρῶν καὶ λαχάνων, ἔτι τε τὸν σύμπαντα περὶ ῥιζῶν καὶ βοτανῶν καὶ χυλισμάτων καὶ οἴνων καὶ μεταλλικῶν λόγον· ἐν τούτῳ, τελευταίῳ ὑπάρχοντι τῆς ὅλης πραγματείας, καταλεξόμεθα περὶ τῆς τῶν ὠφελεῖν ἡμᾶς ἢ βλάπτειν δυναμένων φαρμάκων ἐνεργείας. Παραιτησάμενοι οὖν τὴν πολυλογίαν ἐπάνιμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον.] Μεριζομένου δὲ τοῦ τοιοῦτου διχῆ· εἷς τε προφυλακὴν τοῦ μηδὲ τὴν ἀρχὴν λαθεῖν, ἢ εἰ καὶ ποτε λάθοι διδόμενα, ἀνενέργητα γενέσθαι, καὶ εἰς τὸ βοηθηματικὸν τῶν πεπωκότων, πρῶτον δίδωμι περὶ τοῦ προφυλακτικοῦ τρόπου, δυσχεροῦς ὄντος, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ὑπέλαβον, διὰ τὸ τοὺς λάθρα διδόντας οὕτω μηχανᾶσθαι, ὡς καὶ τοὺς ἐμπειροτάτους ἐξαπατᾶν· τὰς μὲν γὰρ πικρίας ἐξαιροῦνται τῶν φαρμακικῶν φαρμάκων ταῖς μινυμέναις γλυκύτησι· τὰς δὲ δυσωδίας ταῖς τῶν ἁρωμάτων καταμίξουσιν ἢ ταῖς τῶν ὑλῶν ἐπ' ὠφελείᾳ δοκουσῶν προσφέρουσιν, μάλιστα δ' ἐν ταῖς ἀσθενείαις, ὡς ἀψινθίῳ, ἢ τραγοριγάνῳ, ἢ ὑσσώπῳ, ἢ θύμβρᾳ, θύμῳ τε καὶ ὀριγάνῳ, ἢ ἀβροτόνῳ, ἢ ἴριδι, ἢ καστορίῳ, καὶ εἴ τι δοκεῖ κατάλληλον τοῖς κακουργομένοις φαρμάκοις ἔχειν ποιότητα· ἐπὶ δὲ τῶν πινομένων ἐν οἴνοις σκληροῖς, ἢ ἐν ζωμοῖς, ἢ ἐν γλυκεῖ, ἢ ἐν μελικράτῳ, ἢ ἐν γλεύκει, ἢ ἐν χυλοῖς, ἢ ἐν φακῶ, ἢ ἐν ἀλφίτοις, ἢ ἐν ἄλλοις τισὶ τῶν προσφερομένων συσσιτοποιοῦντες ὅθεν τὸν ὑποπτεύοντα δεῖ παραιτεῖσθαι τὰ κατηρτυμένα τῶν ἐδεσμάτων καὶ πᾶσαν ἐπιτεταμένην ποιότητα γεύσεων, ὅσαι εἰσὶ διὰ τῶν γλυκῶν ἢ ἀλυκῶν ἢ ὀξέων διαφυλάττεσθαι· καὶ τοὺς δεδιψηκότας ἢ πεινῶντας δι' ἐπιτάσεως μὴ ἀθρόως πίνειν ἢ ἐσθίειν, προσέχοντας τῇ ποιότητι τούτων, μάλιστα δὲ ψυχρὸν ὕδωρ προλαμβάνειν πίνοντας ἀποπληρωθείσης γὰρ τῆς ὀρέξεως, εὐκατάλεπτοι γίνονται τὸ λοιπὸν αἱ ποιότητες· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀσθενούντων, καλῶς παραιτούμεθα τὰς τῶν δοκούντων ἐπ' ὠφελείᾳ δίδωσθαι φαρμάκων πόσεις, ἃς εἰσφέρουσιν οἱ κακουργοῦντες τὰ δηλητήρια· ὥστε διὰ τοῦτο δυσεπιχειρήτους γίνεσθαι τοὺς νοσοῦντας καὶ ἢ μὲν πρὸς τὸ μὴ εὐχερῶς ἀλίσκεσθαι πλανωμένους ἔφοδος αὕτη. Ἐτέρα δὲ ἐστὶν ἀνυσιμωτέρα· δεῖ τοὺς ὑποπτεύοντάς τι τοιοῦτον προλαμβάνειν τι, καὶ ἀδύνατα κατασκευάζειν τὰ φάρμακα· ὥστε τὰς ἰσχύδας μασσωμένους μετὰ βασιλικῶν καρύων, καὶ τὰ καλούμενα κεδρόμηλα, βουνιάδος τε σπέρματος ὀλκὴν μετ'

οἴνου ἢ καλαμίνθης τῶν φύλλων ὁμοίως, ἢ μίλτου τῆς καλουμένης λημνίας σφραγίδος τὸ αὐτὸ πλῆθος σὺν οἴνῳ· ἢ πηγάνου φύλλα καὶ καρύων βασιλικῶν τὸ ἐντός· ἢ ἁλῶν χόνδρον καὶ ἰσχάδας δύο νήστεις προσφερέσθωσαν, καὶ ὑπ' οὐδενὸς ὀτιοῦν βλαβήσονται φαρμάκου. Καὶ ἀντίδοτα δὲ προσλαμβάνόμενα μετ' οἴνου τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν· ὧν ἔστι ἡ διὰ τοῦ σκίγκου, καὶ ἡ διὰ τῶν αἱμάτων, καὶ ἡ καλουμένη μιθριδάτειος. ^[45]

Pr (50) Ἀντιπάσχουσι δὲ πολλάκις καὶ ἰδιοσυγκρίσεις σωμάτων, αἱ προδιαθέσεις διὰ τινὰς βρωμάτων ἢ πομάτων ποιότητος, ἢ πλῆθος οἴνου· ἐκλύουσι γὰρ τὰς ἐνεργείας τῶν ἐπειραγομένων φαρμάκων, καὶ τὴν ἀνάδοσιν αὐτῶν κωλύουσι, προπεπληρωμένων τῶν πόρων ὑπὸ προληφθείσης τροφῆς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ περιστάσεις τινὲς ἐν ἀποδημίᾳ δίχα ἐπιβουλῆς πολλάκις ἐπιφέρουσιν ὁμοίους κινδύνους, ἀναγκαῖον ὑπολαμβάνω καὶ περὶ τούτου διαλαβεῖν· δεήσει γὰρ πρῶτον μὲν ἐν ὑπαίθροις τόποις, ὡς δυνατόν, ἔψειν, καὶ ἐτοιμάζειν τὰ πρὸς βρῶσιν καὶ πόσιν· δεύτερον δ' ἐν ὑποστέγῳ ἐπιμελῶς καταμανθάνειν τὰς ὁροφάς· πολλάκις γὰρ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων πίπτει ζωῦφια φθοροποιά, ὡς περ φαλάγγια καὶ ἄλλα τινὰ ἐρπετὰ, καὶ ὁ καλούμενος ἀσκαλαβώτης. Καὶ τοῖς ἐπιχέουσι τὸν οἶνον, ἀγγεῖοις ἐναργῶς καὶ ἐπιμελῶς προσέχειν δεῖ· ἔλκεται γὰρ ὑπὸ τῆς ὁσμῆς τοῦ οἴνου τὰ ἐρπετὰ, ἅτινα πολλάκις πίνοντα μὲν τὸν ἰὸν ἀπήμεσαν, ἐμπεσόντα δὲ ἀπέθανον, καὶ ἀπωλείας ἐγένοντο αἷτια τοῖς προσενεγκαμένοις. Πρὸς μὲν τὸ ἀνεπιβούλευτον εἶναι καὶ προφυλάσσεσθαι ταῦτα εἰρήσθω. Εἰ δὲ τινες ἐκουσίᾳ γνῶμῃ προσενέγκοιντο, ἢ καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς τινῶν λάβοιεν, δεήσει μὴδὲν ἀναβαλλομένους βοηθεῖν· εἰς γὰρ τὸ περιμένειν τὰ παρακολουθοῦντα σημεῖα ἐκάστου τῶν φαρμάκων, ἀνιάτον ἔστι, δυσβοηθήτων αὐτῶν διὰ τὸν χρόνον γινομένων. Ἐὰν μὲν οὖν οἱ προσενεγκάμενοι νοήσαντες ὁμολογήσωσι τὸ ποθὲν φάρμακον, ἢ τινες τῶν συμπαρόντων, παραχρῆμα ἐλθόντες ἐπὶ τὰ κατάλληλα βοηθήματα, ῥαδίως εἰς τὸ κατὰ φύσιν καὶ οἰκεῖον αὔξομεν αὐτοὺς κατὰστημα· οὐ συγκατατιθέμενοι τοῖς λέγουσιν ἐπ' αὐτῶν κατὰ πᾶν ἀθεράπευτα γίνεσθαι. Πῶς γὰρ τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ σώματι γινομένων αἰτίων πάθη θεραπείαν ἐπιδέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔξωθεν συμπίπτοντα φαρμάκων ἀθεράπευτα τυγχάνει; ὁμοίως γὰρ πάντα τὰ περὶ τὰ σώματα γινόμενα νοσήματα θεράπευτά τε καὶ ἀθεράπευτα, κατὰ τὰ μεγέθη τῶν προσπιπτόντων αἰτίων καὶ τὰς προδιαθέσεις καὶ ἐπιτηδειότητας τῶν σωμάτων· εἰ δὲ τινες αὐτῶν καταληφθέντες ἀφωνίαις ἢ παρανοίαις ἢ ἄλλῳ, διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι ἐξάγειν αὐτὸ, ἀσυμφανὲς ἡμῖν ποιοῦσι τὸ φάρμακον, τότε δεῖ ταχέως ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ κοινῶς ἀρμόττοντα τοῖς οἰονδήποτε φάρμακον πεπωκόσιν· οὐδὲν δὲ δύναται κοινότερον βοήθημα δίδοσθαι, τοῦ τὸ δοθὲν φάρμακον, πρὸ τοῦ ἐνισχύσαι, διὰ τοῦ ἔγγιστα τόπου κενοῦν εἰς τὸ ἐκτός· ὅθεν μὴδὲν ἀναβαλλομένους προσφέρειν δεῖ ἔλαιον θερμὸν, ἢ κατ' ἰδίαν, ἢ μεθ' ὕδατος ἐμεῖν ἀναγκάζοντας· εἰ δὲ μὴ παρείη ἔλαιον, τῶν τόπων μὴ φερόντων, βούτυρον ἀντὶ ἐλαίου μεθ' ὕδατος θερμοῦ ἢ μαλάχης, ἢ λινοσπέρμου, ἢ τράγου, ἢ τήλεως, ἢ κνίδης σπέρματος, ἢ χόνδρου ἀφεψήματος· οὐ μόνον γὰρ κενώσει ταῦτα διὰ τῶν ἐμέτων, χαλασμὸν εὐχερῶς καὶ ναυτίαν ἐμποιοῦντα, ἀλλὰ καὶ ὑπάξει τὴν κοιλίαν, καὶ ἐναντιωθήσεται τῇ κακίᾳ τῶν φαρμάκων, ἀμβλυντικὰ τῶν δριμυτήτων καθεστῶτα· ἔστι δὲ ἐναργῶς καταλαβέσθαι τοῦτο· εἰ γὰρ τις ἐλκῶσαι προαιρούμενος δι' ἀσβέστου, ἢ τρυγός, ἢ κανθαρίδος, ἢ τινος ἄλλου δριμείως, τὸ σῶμα ὑποχρίσει ἐλαίῳ, οὐχὶ ἐλκωθήσεται ὑπὸ τούτου· καὶ μὴν οὐδ' εἴ τις στύψαι θελήσει ἰσχυρῶς ἢ ψύξει, δύναται προλιπαίνων· ἔτι μὴν καὶ ἔμετος οὐ μόνον καθ' ὃ κενοὶ καὶ ἐκκρίνει τὸ βλάπτον ὠφελεῖ, ἀλλ' ὅτι καὶ δείκνυσι τὸ ληφθὲν ἐνίστε, ἔκ τε ὁσμῆς, ἢ θρόμβων, ἢ χρώματός τινος· ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὁσμῆς καὶ πικρίας μηκώνειον· ἐκ δὲ χροᾶς ψιμίθιον ἢ γύψον· ἀπὸ δὲ θρόμβου γάλα ἢ τὸ νεοσφαγὲς αἶμα· ἀπὸ δὲ βρώμου καὶ ποιότητος τοῦ ἐμουμένου καὶ ὁσμῆς, λαγῶν θαλάττιον καὶ φρυγνόν· ὡς διὰ τοῦτο μᾶλλον ἢ δι' ἕτερον ἐνίοις δύνασθαι βοηθεῖν, ἐρχομένους ἐπὶ τὰ ἐκάστω ἀρμόζοντα βοηθήματα·

παραμίννυται δὲ τῷ ἐλαίῳ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γλαύκιον, ἢ στέαρ χήνειον, ἢ ζωμὸς ἐκ λιπαρῶν κρεῶν γεγονῶς, ἢ κονία ἢ διὰ τῶν ξύλων. ^[115]

Pr (100) Κομισάμενοι δὲ διὰ τῶν ἐμέτων ἐπιμελῶς, διὰ τὸ μηδὲν ὑπολείπεσθαι ἐν τῇ κοιλίᾳ, τὸ ἐμμεῖναν ἐν τοῖς ἐντέροις κλύσματι δριμεῖ κομιούμεθα. Ποιεῖ δὲ καὶ τὸ νίτρον λεῖον σὺν ὑδρομέλιτι παραλαμβανόμενον, καὶ οἶνοι πολλοὶ καὶ παλαιοὶ πινόμενοι, καὶ ζωμοὶ ὀρνίθιοι, ἰχθύες λιπαροὶ, καὶ κρέα παλαιὰ καὶ λιπαρὰ, καὶ τὰ διὰ στέατος ἢ βουτύρου προσφάτου· ὑπάγοντα γὰρ τὴν κοιλίαν, ὥσπερ εἶπον, καὶ τὸν στόμαχον ἀναλύοντα, ἐτοιμότερον κατασκευάζει τὸν στόμαχον πρὸς τὸν ἔμετον· ἀμβλύνει τε τὴν δριμύτητα αὐτῶν, καὶ παρεμπλασσύμενα τοῖς πόροις, κωλύει τὴν ὀξύτητα τῆς τῶν φαρμάκων δυνάμεως. Δίδονται δὲ καὶ ἀρμόζοντα φάρμακα κοινῶς ὧν ἔστιν ἡ λημνία μίλτος, ἀγαρικόν, ἀβρότονον, ἐρύσιμον, ἡρυγγίου ῥίζα, σταφυλίνου σπέρμα καὶ καλαμίνθης, νάρδος κελτική, καστόριον, νάρθηκος χλωροῦ ἐντεριώνη, νηρίου τοῦ καλουμένου ῥοδοδένδρου ἄνθος, πρασίου χυλὸς, σίλφιον, καὶ ὁ ὅπως αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥίζα, ἣν καὶ μαγύδαριν ἐκάλεσαν, σαγάπηνον, ὀποπάναξ, πευκεδάνου ὅπος, ἀριστολοχία μακρὰ, πηγάνου ἀγρίου σπέρμα, κέστρου, τῆς βετονικῆς καλουμένης, τὰ φύλλα. Δίδεται δὲ ἕκαστον σὺν οἴνῳ < α' > πλήθος· ποιεῖ καὶ πολίου ἀφέψημα [καὶ σέσελι] καὶ πίσσα ὑγρὰ ἐκλειχομένη· γενναιότατα δὲ βοηθοῦσι καὶ ἀντίδοτοι, ὧν τὰς σκευασίας ἐπὶ τέλει ἀναγράφομεν· κοινῶς δὲ βοηθητέον τούτοις τὸν τρόπον τοῦτον. Δυνατὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν παρακολουθούντων συμπτωμάτων κοινὰ καὶ τὰ βοηθήματα συμπαραλαμβάνεσθαι. Σχεδὸν γὰρ αἱ τῶν πλείστων φαρμάκων δυνάμεις εἰς ὁμοιοτρόπους περιάγουσι τὸ σῶμα διαθέσεις· δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ τῶν πλείστων τὰ κοινὰ βοηθήματα ἀνύει, ποικίλα μὲν γὰρ τὰ δηλητήρια φάρμακα, κοινὰ δὲ καὶ οὐ πολλὰ αἱ ἐξ αὐτῶν γινόμεναι διαθέσεις· ἀδύνατον γὰρ πάντα τὰ συμπτώματα ἐνὶ παρακολουθῆσαι· εἰ γὰρ ἦν τοῦτο, παρεῖλκεν ἂν ἡ καθ' ἕκαστον φάρμακον διὰ τῶν βοηθημάτων παράδοσις. Τό τε γὰρ ἀλγεῖν στόμαχόν τε καὶ κοιλίαν καὶ ἔντερα, ἥπαρ τε καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν, ἔτι δὲ λύζειν καὶ δάκνεσθαι καὶ τρέμειν, ἀφῶνους τε εἶναι καὶ περιψύχεσθαι, σπᾶσθαι τε καὶ ἀσφυκτεῖν καὶ δυσπνοεῖν καὶ καταφέρεσθαι καὶ σκοτοῦσθαι καὶ πνίγεσθαι καὶ διψᾶν καὶ αἱμορράγεῖν, πυρέσσειν τε καὶ δυσουρεῖν καὶ στροφοῦσθαι καὶ ἐμεῖν πυκνὰ ἢ ναυτιᾶν, ἐρυθραίνεσθαι καὶ πελιδνοῦσθαι καὶ ὠχρίᾶν, παραφρονεῖν τε καὶ ῥέγχειν καὶ παρίεσθαι, καὶ ἄλλα πολλὰ ποιεῖν, καὶ διάφορα πάσχειν· ἐνὶ μόνῳ δύσκολον εὐρεῖν παρεπόμενον, ἕκαστον μερισθὲν εἰς καθολικὰς διαθέσεις ὀλίγων ἀριθμὸν καὶ κοινῶν ὑποδεῖξαι συμπτωμάτων. ^[160]

Pr (150) Διὸ καὶ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων οὐκ εὐκόλον τὸ εἰλημμένον φάρμακον γινώσκεισθαι· τὸ γὰρ δάκνεσθαι τὸ στόμα καὶ γλῶτταν, φλεγμαίνειν στόμαχον καὶ κοιλίαν τε καὶ νεφροὺς καὶ κύστιν, δυσουρεῖν τε ἰσχυρῶς, ἐνίοτε δὲ καὶ αἷμα δι' οὖρων πορεύεσθαι, καὶ λακιδοῦσθαι, διαπεπρῆσθαι τε πολλὰ μέρη τοῦ σώματος, οὐ μόνον ἐπὶ καθαρίδων εὐρίσκεται παρακολουθοῦντα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πιτυοκάμπης καὶ βουπρήστεως καὶ σαλαμάνδρας· τό τε καταφέρεσθαι, ἢ καροῦσθαι, ἢ ῥέγχειν, πελιδνοῦσθαι τε καὶ νωθριᾶν καὶ καταψύχεσθαι καὶ ναρκᾶν, ἀναισθητεῖν δὲ ἢ ὀδαξεῖσθαι τὸ ὅλον σῶμα, οὐ μόνον τοῖς τὸ μηκώνειον πεπωκόσι παρέπεται, ἀλλὰ καὶ τοῖς μανδραγόραν ἢ κώνειον προσενεγκαμένοις· τό τε παραφρονεῖν οὐ μόνον ὕσγκυαμος ἐπιφέρει, ἀλλὰ καὶ τὰ τοξικά καλούμενα τῶν φαρμάκων· καὶ ἀκόνιτον δὲ, καὶ τὸ μέλι τὸ γεννώμενον ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ· καὶ τὸ πνίγεσθαι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ μυκήτων ὀρᾶται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἵματος ταυρείου καὶ γάλακτος καὶ ἀκονίτου καὶ γύψου καὶ ψιμυθίου· καὶ καθόλου δύσκολον, ἐὰν θέλῃς εὐρεῖν σημεῖον δυνάμενόν τι τῶν πινομένων καὶ γενομένων φαρμάκων δηλῶσαι, καὶ μάλισθ' ὅτι κοινὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιγινομένοις πάθεσι παρακολουθεῖ ταῦτα· πλὴν ἐπὶ μὲν τῶν ὀξέως ἀναιρούντων ἐστὶ που καὶ σημειώσασθαι τὸ βλαπτόμενον, ὥς παραδώσομεν. Ἐπὶ δὲ τῶν χρονίας διαθέσεις παρασκευαζόντων, δύσκολον οὐδὲν πρὸς τὴν

θεραπείαν τοῦ περὶ τὴν σημείωσιν δυσχεροῦς βλάπτοντος· ἐκφυγόντα γὰρ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας τὰ φάρμακα, καὶ μεταληφθέντα εἰς χρονίους, κοινῶς λαμβάνει τοῖς λοιποῖς πάθεσι τὰς κατασκευὰς καὶ τὰς βοηθείας, τῆς ιδιότητος τῶν πινομένων φαρμάκων μηκέτ' ἐνούσης. Διαθέσεως δὲ χρονίου κατεσκευασμένης, ὑπ' αὐτῶν ἢ διάθεσις πάντων εἰς ἓν τι γένος τῶν χρονίων ἐμπίπτει παθῶν, ἐφ' ὧν εὐχερές ἐστι καὶ τὴν θεραπείαν ἀναλαμβάνειν. Καὶ τὰ μὲν κοινῶς βοηθοῦντα ταῦτ' ἐστίν. Οἷς ἀκολούθως ἀναγράφομεν καὶ τὰ ἰδίᾳ ἐκάστοις ἀρμόζοντα, προεκθέμενοι ὑφ' ἐν ὅσα φθαρτικὴν ἢ κακωτικὴν ἔχει δύναμιν ἐκάστης τάξεως, καὶ ἵνα πεφυλαγμένως εἴ τινα τῶν πρὸς ὑγείαν ἀναγεγραμμένων φαρμάκων ἔχοιεν τινα τούτων μεμιγμένα ἐχόντων, οἷς χρῶνται οἱ φιλιατροῦντες. Τὸ γὰρ ἀπερίσκεπτον μεγάλας ἐπιφέρει βλάβας, καὶ πολλάκις διὰ τὴν συνεχῆ χρῆσιν αὐτῶν ἀπωλείας αἰτία γίνεται· ζῶα μὲν οὖν ἐστὶ φθαρτικὰ τάδε· κανθαρίς, βούπρηστις, σαλαμάνδρα, πιτυοκάμπη, λαγωγὸς θαλάσσιος, φρῦνος, βάτραχος ἔλειος ἄφωνος, βδέλλαι καταποθεῖσαι· σπερμάτων δὲ ὕοςκύαμος, κόριον, κώνειον, μέλανθιον, ψύλλιον· ὀπισμάτων δὲ μηκώνειον, ὀποκάρπασον, θαψίας χυλὸς, ἐλατήριον, μανδραγόρας· ῥιζῶν δὲ χαμαιλέων, ἀκόνιτον, θαψία, ἐλλέβορος, ἰξίς, ἀγαρικὸν τὸ μέλαν, ἐφήμερον, ὃ ἔνιοι κολχικὸν καλοῦσι, διὰ τὸ ἐν Κολχίδι γίνεσθαι· ἐρνωδῶν δὲ καὶ ποῶν σμίλαξ, ἣν ἔνιοι θύμαλον, Ῥωμαῖοι δὲ τάξον καλοῦσι, στρύχνον μανικόν, ὃ καὶ δορύκνιον καλοῦσι, ἢ τε σαρδώνιος πόα, εἶδος οὖσα βατραχίου, μήκων κερατῖτις, φαρικόν, τοξικόν, πήγανον ἄγριον, μύκητες· ἀπὸ ζώων δὲ αἷμα ταύρειον νεαρόν, καὶ τὸ ἐμπυτιασθὲν γάλα, μέλι τε τὸ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ γεννώμενον· μεταλλικὰ δὲ γύψος, ψιμύθιον, τίτανος, ἀρσενικόν, σανδαράχαι δύο, λιθάργυρος, ἀδάρκη, μόλυβδος, καὶ ἡ καλουμένη ὑδράργυρος. ^[215]

Pr (200) Τῶν δὲ συμφύλων οἶνος ἀθρόως ποθεῖς πολὺς ἀπὸ βαλανείου, ἢ γλυκὺ, ἢ ψυχρὸν ὕδωρ ὁμοίως. [Περὶ Κανθαρίδων.

¹] Τοῖς οὖν κανθαρίδας προεγεκαμένοις παρέπεται χαλεπώτατα σημεῖα· σχεδὸν γὰρ ἀπὸ τοῦ στόματος μέχρι κύστεως πάντα δάκνεσθαι δοκεῖ αὐτοῖς. καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν πίση ἢ κεδρία ὁμοίον τι ἐγγίνεσθαι· φλεγμαίνουσι δὲ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ δυσουροῦσι· πολλάκις δὲ αἷμα προΐενται δι' οὐρῶν· φέρεται δ' αὐτοῖς κατὰ κοιλίαν ὅμοια τοῖς ἐπὶ δυσεντερικῶν· λειποθυμίαις τε καὶ ἄσαις καὶ σκοτοδινίαις περιπίπτουσιν· ἐπὶ τέλει δὲ παραφέρουσι τὴν διάνοιαν. Δεῖ οὖν πρὸ τοῦ παρακολουθῆσαι τι τοιοῦτον ἀναγκάζειν ἐμεῖν, διδόντας αὐτοῖς τὸ ἔλαιον ἢ ἄλλο τι τῶν προειρημένων, καὶ μετὰ τὸ κομίσασθαι τὰ πλεῖστα διὰ τῶν ἐμέτων ἐνιέναι διὰ κλυστήρος χυλὸν χόνδρου, ἢ ὀρύζης, ἢ τράγου, ἢ πτισάνης, ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ λινοσπέρμου, ἢ τήλεως, ἢ τῶν ῥιζῶν τῆς ἀλθαίας, ἣν ἰβίσκον ὀνομάζουσι Ῥωμαῖοι· ἐπιδιδόναι τε αὐτοῖς νίτρον σὺν ὕδρομέλιτι πρὸς τὸ καταβιβάζειν καὶ ἐκνίψαι τὰ ἔτι παρακείμενα τῷ στομάχῳ καὶ ἐντέροις· καὶ ἂν μὴ διακοπῇ, κενοῦν δεῖ, μελίκρατον ἐνιέντας μετὰ νίτρον, καὶ ἐπιδιδόναι οἶνον ἢ γλυκὺ, συντετριμμένων αὐτῷ στροβίλων καὶ σικύων σπέρματος, ἢ γάλακτος, ἢ μελικράτου, ἢ στέαρ χήνειον συντετηκὸς ἐν γλυκεῖ· τὰ δὲ φλεγμαίνοντα μέρη καταπλάσσοντας κριθῶν ἀλεύρῳ ἐψημένῳ μετὰ μελικράτου· καταρχὰς μὲν οὖν παραλαμβανόμενα τὰ καταπλάσματα βλάπτει, διὰ τὸ ὑπὸ τῆς γενομένης θερμασίας κατέχεσθαι τὸ δοθὲν, στηρίζον ἐπὶ τοὺς τόπους ὄντας κυρίου· χρονισθέντων δὲ ὠφελεῖ τὰς χαλεπωτάτας φλεγμονὰς, παρηγοροῦντα καὶ παραμυθούμενα τὰς ἀλγηδόνας· ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἀρμόζει, προλιπάναντας ἐλαίῳ θερμαντικῷ τὸ σῶμα, λούειν καθιέντας εἰς ἔμβασιν· ἐκάστῳ δὲ ἡ ἰατρεία, διὰ τῆς ἐπιφανείας τὰ ἐπιβλαβῆ παρατεθέντα τῷ σώματι ἐκκρίνεσθαι· καὶ καθόλου παντοίως δεῖ κινεῖν τὰς ἐκκρίσεις, πρὸς τὸ μὴ ἔμμονον κατασκευὴν λαμβάνειν τὴν διάθεσιν· διδόναι δὲ καὶ κρέα ὀρνίθεια καὶ ἄρνεια, δελφάκεια καὶ ἐρίφεια, λιπαρὰ δὲ ταῦτα καὶ ἀπαλώτατα καὶ καθεψημένα σὺν λινοσπέρμῳ· εὐκοίλια γάρ ἐστι καὶ ἀμβλυντικά τῶν δριμέων· καὶ οἶνον γλυκὺν καὶ πολύν· ἀρμόζει δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ λιβάνου φλοιὸς, καὶ γῆς τῆς καλουμένης ἀστέρος,

ἐκάστου < δ', μετὰ γλυκέος λαμβανομένη· γλήχων τε μεθ' ὕδατος τριφθεῖς, καὶ ἴρινον ἢ ρόδινον [μῦρον] μετὰ πηγάνου ἀφεψήματος, καὶ ἀμπέλου ἀκρέμονες ἀπαλοὶ λεῖοι μετὰ γλυκέος· δυνατώτατα δὲ πάντων βοηθοῦσιν αἱ ἀντίδοτοι, πινόμεναι σὺν μελικράτῳ πλήθος < δ'. [Περὶ πιτυοκάμπης. ^[40]

- ²] Τοῖς δὲ πιτυοκάμπην λαβοῦσιν εὐθέως πόνος περὶ τὸ στόμα καὶ τὸν οὐρανίσκον παρακολουθεῖ· γλώσσης τε φλεγμονὴ ἰσχυρὰ καὶ στομάχου καὶ κοιλίας· καὶ ἐντέρων πόνος ἰσχυρὸς μετὰ τοῦ δοκεῖν ὀδᾶξέσθαι τὰ ἐντὸς· πύρως τε καθ' ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ἄσῃ. Τούτοις βοηθητέον ὁμοίως τοῖς τὰς κανθαρίδας πεπωκόσιν· ἰδίως δ' ἐπ' αὐτῶν παραληψόμεθα ἀντὶ ἐλαίου τοῦ λιτοῦ καὶ ἱρίνου τὸ μήλινον, κατασκευαζόμενον ἐκ μήλων κυδωνίων καὶ ἐλαίου. [Περὶ βουπρήστεως. ^[5]
- ³] Τοῖς δὲ βούπρηστιν πεπωκόσι δοκεῖ κατὰ τὴν γεῦσιν ὁμοίον τι βρωμώδει νίτρω· παρακολουθεῖ δὲ ἄλγημα στομάχου καὶ κοιλίας σφοδρόν· ὄγκος τε στομάχου καὶ κοιλίας, ὁμοίως ὕδρωπικοῖς· καὶ περιτείνεται αὐτοῖς ἡ ἐπιφάνεια ὅλου τοῦ σώματος· τὰ τε οὖρα ἐπέχεται. Βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ὅσα καὶ τοῖς κανθαρίδας πεπωκόσιν· ἰδίως δὲ ὠφελοῦνται μετὰ τῶν ἐμέτων καὶ τοῦ κλυστήρος κενωθῆναι, σῦκα ξηρὰ λαμβάνοντες· καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῶν σὺν οἴνῳ· παρακμάζοντος δὲ τοῦ κατ' ὀξύτητα κινδύνου, ὠφελοῦνται θηβαϊκὰς βαλάνους ἐσθίοντες, ἢ λελεασμένας σὺν οἰνομέλιτι ἢ γάλακτι πίνοντες, ἢ καὶ ἀπίων ἅπαν τὸ γένος ἐσθίοντες καὶ γάλα γυναικεῖον πίνοντες. [Περὶ σαλαμάνδρας. ^[10]
- ⁴] Τοῖς δὲ σαλαμάνδραν λαβοῦσι παρέπεται γλώσσης φλεγμονή, καὶ διανοίας ἐμποδισμὸς, καὶ τρόμος μετὰ νάρκης ἢ φρίκης τινὸς καὶ ἐκλύσεως· πελιοῦται δὲ τινα μέρη κυκλοτερώς αὐτοῖς τοῦ σώματος· ὡς πολλάκις ἐμμείναντος τοῦ φαρμάκου, σηπόμενα ἀπορρεῖν· ἐφ' ὧν πάντα ποιησάμενοι, ὅσα καὶ ἐπὶ κανθαρίδων, ἰδιότερον αὐτοῖς προσφέρομεν φάρμακον, ῥητίνην τὴν πιτυῖν, ἢ χαλβάνην σὺν μέλιτι ἀντὶ ἐκλεικτοῦ, καὶ χαμαιπίτυος ἀφέψημα, συνεκλεανθέντων αὐτῷ στροβίλων, ἢ κνίδης φύλλα συνεψηθέντα κρίμνοις μετ' ἐλαίου· ποιεῖ δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ θαλασσίας χελώνης ἢ χερσαίας ὡὰ, ὅποια ἂν ᾖ ἐψημένα, καὶ βατραχίων ζωμὸς, συγκαθεψηθείσης αὐτοῖς ἡρυγγίου ρίζης. [Περὶ ἐφημέρου. ^[10]
- ⁵] Τοῖς δὲ τὸ ἐφήμερον λαβοῦσιν, ὃ ἔνιοι κολχικὸν καλοῦσιν ἢ βολβὸν ἄγριον, παρακολουθεῖ κνησμὸς καθ' ὅλον τὸ σῶμα, ὡς ὑπὸ σκίλλης ἢ κνίδης ἐρεθιζόμενοι· τὰ δὲ ἐντὸς ἀναδάκνονται· καυσοῦνται δὲ τὸν στόμαχον μετὰ βάρους ἱκανοῦ· ἐπισχύοντος δὲ τοῦ πάθους, κατὰ κοιλίαν φέρεται αἱματώδης, ξύσμασι μεμιγμένα· οἷς βοηθητέον, καθάπερ καὶ τοῖς σαλαμάνδραν πεπωκόσι, διὰ τε ἐμέτων καὶ κλυσμάτων· πρὸ δὲ τοῦ ἐνισχύσαι τὸ φάρμακον, μεταδοτέον αὐτοῖς δρυὸς τῶν φύλλων ἢ βαλάνων ἢ σιδίων ἀφέψημα· ἢ ἐρπύλλου σὺν γάλακτι πίνειν, ἢ πολυγόνου χυλὸν, ἢ ἀμπέλου ἀκρεμόνων, ἢ βάτου, ἢ νάρθηκος ἀπαλοῦ τῆς ἐντεριώνης, ἢ μύρτου μετ' οἴνου· αὐτὰ δὲ τὰ μύρτα λεῖα κοπέντα καὶ ἀποβραχέντα ἐν ὕδατι βοηθεῖ, τοῦ ἐξ αὐτῶν ὑγροῦ λαμβανομένου· ποιεῖ δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ τῶν σαρδιανῶν βαλάνων ὑμὴν μέσος, ὡμὸς λαμβανόμενος, μετὰ τινος τῶν προειρημένων χυλῶν· ὀρίγανός τε σὺν κονία ποθεῖσα· ἀκριβῶς δὲ βοηθοῦνται οἱ τὸ ὄνειον ἢ βόειον γάλα θερμὸν πίνοντες καὶ κατέχοντες ἐν τῷ στόματι· ὥστε τοὺς εὐπορήσαντας τούτου, ἄλλου μηδενὸς χρήζειν βοηθήματος. [Περὶ δορυκνίου. ^[20]
- ⁶] Δορυκνίου δὲ ποθέντος, ὃ ἔνιοι στρύχνον μανικὸν ἐκάλεσαν, παρακολουθεῖ ὥσπερ γάλακτος ποιότης ἐν τῇ γεύσει, καὶ λυγμοὶ συνεχεῖς, γλώττης τε ὑγρότης, καὶ αἵματος ἀναγωγὴ ἀθρόα· κατὰ κοιλίαν δὲ αὐτοῖς μυζώδης φέρεται, ὡς ἐπὶ δυσεντερικῶν. Οἷς βοηθεῖ πρὸ τοῦ τούτων τι παρακολουθῆσαι, ἃ καὶ τοῖς προειρημένοις· ὃ τε ἔμετος καὶ τὸ κλύσμα, καὶ ὅσα δύναται τὸ ποθὲν ἐκκρίναι φάρμακον· ἰδίως δ' ἐπ' αὐτῶν βοηθεῖ τὸ μελίκρατον, ἢ ὄνειον ἢ αἴγειον γάλα,

καὶ γλυκὺς οἶνος χλιαρὸς μετ' ἀνίσου πινόμενος, καὶ ἀμύγδαλα πικρὰ, στήθη τε ὀρνίθεια καθεψημένα· καὶ πάντα τὰ κογχύλια ὡμὰ καὶ ὀπτὰ ἐσθιόμενα, καὶ κάραβοι, καὶ ἀστακοὶ, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ζωμὸς πινόμενος. [Περὶ ἀκονίτου. ^[10]

- ⁷] Τὸ δὲ ἀκόνιτον εὐθέως ἅμα τῷ πίνεσθαι γλυκαίνει τὴν γλῶσσαν μετὰ τινος στύψεως, καὶ ἀπὸ τοῦ γλυκασμοῦ σκοτοδινίαν, καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐξανίστασθαι, καὶ ὑγρότητας ὀφθαλμῶν ἐπιφέρει, βάρος τε θώρακος καὶ ὑποχονδρίου, μετὰ τοῦ πολλὰ πνεύματα ἀποδίδοσθαι· ἐφ' ὧν δι' ἐμέτων ἐκκομισθῆναι δεῖ τὸ φάρμακον, ἢ καὶ διὰ κλυστῆρος ὑποβιβασθῆναι τὴν κοιλίαν· χρυσόμεθα δὲ προποτισμῷ ὀριγάνῳ, ἢ πηγάνῳ, ἢ πρασίῳ, ἢ ἀψινθίου ζέματι μετ' οἶνου ἀψινθίτου, ἢ εὐζώμου, ἢ ἀβροτόνου, ἢ χαμελαίας, ἢ χαμαιπίτυος· ἀρμόζει δὲ αὐτοῖς καὶ ὀποβαλσάμου ὀλκὴ < α', σὺν μέλιτι καὶ γάλακτι, μετὰ καστορίου καὶ πεπέρεως καὶ πηγάνου ἴσης ὀλκῆς σὺν οἶνῳ· καὶ πυτία ἐρίφου, ἢ λαγωῦ ἢ νεβροῦ σὺν ὄξει· καὶ σιδήρου σκωρία, ἢ αὐτὸς ὁ σίδηρος, ἢ χρυσὸς, ἢ ἄργυρος διάπυρος ἐν οἶνῳ σβεσθέντα, τοῦ ὑγροῦ λαμβανομένου· κονία τε σὺν οἶνῳ· καὶ ὄρνιθος καθεψηθείσης ἢ κρεῶν λιπαρῶν βοείων ζωμὸς λαμβανόμενος σὺν οἶνῳ· λέγεται δὲ καὶ ἡ χαμαιπίτυς ἰδίως ἐπ' αὐτῶν ἀρμόζειν. [Περὶ τοῦ ἐν Ἡρακλείᾳ μέλιτος. ^[15]
- ⁸] Ὅμοίως δὲ πάσχουσι καὶ οἱ ἐν Ἡρακλείᾳ τῇ ποντικῇ τὸ μέλι γεννώμενον φαγόντες ἢ πiónτες· ἐφ' ὧν ἀρμόζει τὰ αὐτὰ τῷ ἀκονίτῳ· εἰσὶ δὲ εὐβοήητοι, μάλιστα ὠφελούμενοι ὑπὸ οἰνομέλιτος, συνεχῶς αὐτὸ πίνοντες, μιγνυμένων αὐτῷ πηγάνου φύλλων. [Περὶ κορίου. ^[5]
- ⁹] Τὸ δὲ κόριον λαθεῖν μὲν οὐ δύναται διὰ τὴν ὁσμὴν· ποθὲν δὲ τὴν φωνὴν δασύνει, καὶ μανίαν ἐπιφέρει ὁμοίαν τοῖς διὰ μέθην· λαλοῦσι γοῦν μετ' αἰσχρολογίας· καθ' ὅλου δὲ τοῦ σώματος αὐτῶν ἡ ὁσμὴ διαφαίνεται τοῦ κορίου. Βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ ἐξεραθῆναι διὰ τοῦ ἱρίνου ἐλαίου, ὡς προεῖρηται, ἄκρατος σὺν ἀψινθίῳ πινόμενος, καὶ καθ' ἑαυτὸν, ἢ ὡς τε κενωθέντα ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ διεθέντα σὺν ἄλμῃ, ῥοφούμενα· καὶ ἄλμῃ δὲ πινομένη, καὶ ζωμὸς ἀλμυρὸς ἔκ τε ὄρνιθος καὶ χηνός· γλυκὺς τε σὺν κονίᾳ παραλαμβάνόμενος. [Περὶ ψυλλίου. ^[10]
- ¹⁰] Καὶ τὸ ψύλλιον δὲ καλούμενον ποθὲν ἐπιφέρει ψύξιν ὅλου τοῦ σώματος καὶ νάρκην μετ' ἐκλύσεως καὶ ἀδημονίας· ὧς βοηθεῖ πάντα ὅσα τοῖς κόριον πεπωκόσι. [Περὶ κωνείου.
- ¹¹] Κώνειον δὲ ποθὲν ἐπιφέρει σκοτώματα καὶ ἀχλὺν, ὥστε μὴδ' ἐπ' ὀλίγον βλέπειν, λυγμὸν τε καὶ διανοίας παραφορὰν, καὶ ψύξιν ἄκρων· ἐπὶ τέλει δὲ σπώμενοι πνίγονται, στάσιν λαμβάνοντες τοῦ κατὰ τὴν ἀρτηρίαν πνεύματος. Καταρχὰς μὲν οὖν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, διὰ τῶν ἐμέτων αὐτὸ κομιούμεθα· ἔπειτα κενώματι χρυσάμενοι τὸ εἰς τὰ ἔντερα παρολισθηκὸς ἐκκρινούμεν· καὶ τότε, ὡς ἐπὶ τὸ μέγιστον βοήθημα, ἐπὶ τὴν ἀκρατοποσίαν παραγινόμεθα, διδόντες μεταξὺ διαστήματα, ἐν οἷς πιεῖν διδόμενον βοηθεῖ γάλα ὄνειον ἢ ἀψινθιον, μετὰ πεπέρεως καὶ οἶνου καὶ καστορίου· καὶ πήγανον καὶ ἡδύοσμον σὺν οἶνῳ· καὶ καρδαμώμου ἢ στύρακος < α' ἢ πεπέρεως μετὰ κνίδος σπέρματος σὺν οἶνῳ· ἢ δάφνης τὰ φύλλα· ὁμοίως τε σιλφίου ὁπὸς σὺν ἐλαίῳ ἢ γλυκεῖ· καὶ ὁ γλυκὺς οἶνος καθ' ἑαυτὸν πινόμενος πολὺς, ἱκανῶς ἀρμόζει. [Περὶ σμίλακος. ^[15]
- ¹²] Ἡ δὲ καλουμένη σμίλαξ, ὑπ' ἐνίων δὲ θύμιον, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις τάξος, ποθεῖσα ἐπιφέρει ψύξιν καθ' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ πνιγμὸν, ὁξύν τε θάνατον· οἷς βοηθεῖ πάντα ἃ καὶ τοῖς τὸ κώνειον πεπωκόσι. [Περὶ ὁποῦ καρπάσου. ^[5]
- ¹³] Καὶ ὁ τῆς καρπάσου ὁπὸς ποθεῖς κάρων ἐπιφέρει καὶ πνιγμὸν ὁξύν· βοηθοῦνται δὲ καὶ οὔτοι, ὑφ' ὧν καὶ οἱ τὸ κώνειον πεπωκότες. [Περὶ τῆς σαρδωνίας πόας.
- ¹⁴] Ἡ δὲ σαρδώνιος λεγομένη πόα, βατραχίου εἶδος οὔσα, ποθεῖσα ἢ βρωθεῖσα, παραφορὰν διανοίας ἐπιφέρει καὶ σπάσματα μετὰ συνολκῆς χειλέων, ὥστε γέλωτος φαντασίαν παρέχειν, ὑφ' ἧς διαθέσεως καὶ ὁ σαρδώνιος γέλως οὐκ εὐφήμως ἐν τῷ βίῳ καθωμίληται· ἐφ' ὧν ἰδίως

καὶ μετὰ τὸν ἔμετον ἀρμόζει μελίκρατον πολὺ διδόμενον καὶ γάλα· ἐμβροχή τε καὶ λιπασμὸς ὅλου τοῦ σώματος διὰ θερμαντικῶν φαρμάκων, καὶ ἐμβάσεις δι' ὕδρελαίου θερμοῦ· ὑπαλείφειν μέντοι δεῖ ἱκανῶς καὶ ἀνατρίβειν μετὰ τὴν ἔμβασιν αὐτοῦς· καθόλου δέ, ὡς πρὸς σπασμὸν, ὅλην τὴν θεραπείαν δεῖ ποιεῖσθαι. [Περὶ ὕοσκυάμου. ^[10]

- 15] Ὑοσκύαμος δὲ ποθεῖς ἢ βρωθεῖς παρακοπὴν τοῖς μεθούουσιν ὁμοίαν ἐπιφέρει· ἔστι δὲ εὐίατος, βοηθούμενος μελικράτῳ πολλῶ ποτιζομένῳ, καὶ γάλακτι μάλιστα ὀνειῶ· εἰ δὲ μὴ γε, αἰγείῳ ἢ βοείῳ, ἢ σύκων ξηρῶν ἀφεψήματι· ποιοῦσι δ' ἐπ' αὐτῶν καὶ στρόβιλοι, καὶ τὸ σικύων σπέρμα σὺν γλυκεῖ λαμβανόμενον, καὶ ἄλμυρὸς οἶνος σὺν στέατι ὑεῖω νεαρῷ καὶ γλυκεῖ σὺν ὕδατι ἀρμόζει, καὶ κνίδης σπέρμα ὁμοίως, ἢ νίτρον σὺν ὕδατι· ἀρμόζει καὶ κιχώριον, καὶ νάπυ, καὶ κάρδαμον, καὶ ῥάφανος, καὶ κρόμμυα, καὶ σκόροδα, ἕκαστον τούτων σὺν οἴνῳ λαμβανόμενον· ἡσυχάζειν δὲ αὐτοὺς ἀναγκάζειν δεῖ, ὅπως τὸν οἶνον πεπωκότες ἐκπέψωσιν. [Περὶ μανδραγόρου. ^[10]
- 16] Μανδραγόρου δὲ ποθέντος εὐθέως κάρος ἐπακολουθεῖ καὶ ἔκλυσις, καταφορά τε ἰσχυρὰ, κατὰ μηδὲν διαφέρουσα πάθους τοῦ λεγομένου ληθάργου· ὧ, πρὸ τοῦ τι τούτων συμβῆναι, ἀρμόζει ὅ, τε ἔμετος, καὶ μελίκρατον, καὶ μετὰ τοῦτο καὶ νίτρον καὶ ἀψίνθιον σὺν γλυκεῖ ἢ οἴνῳ γλυκάζοντι λαμβανόμενα· καὶ ἡ τῆς κεφαλῆς ἐμβροχή διὰ ῥοδίνου καὶ ὄξους· καὶ διέγερσις καὶ κίνησις τοῦ σώματος. Καὶ ἡ δι' ὄσφραντικῶν καὶ εὐπατορίου καὶ πεπέρεως καὶ νάπυος καὶ καστορίου καὶ πηγάνου ὄξει τετριμμένων· καὶ πίσεως ὑγρᾶς, καὶ τῶν κεκαυμένων καὶ ἐσβεσμένων ἐλλυχνίων· δυσανακλήτως δὲ αὐτῶν ἐχόντων, καὶ παρμικὰ ἐπάγειν, καὶ τοῖς ἄλλοις κοινοῖς βοηθήμασι χρῆσθαι καὶ ἐπὶ τούτων. [Περὶ μήκωνος ὁποῦ. ^[10]
- 17] Μήκωνος δὲ ὁποῦ ποθέντος παρακολουθεῖ καταφορά μετὰ καταψύξεως καὶ κνησμοῦ ἐπιτεταμένου, ὡς πολλάκις, ἐνισχύοντος τοῦ φαρμάκου, ἐπιγίνεσθαι τοσοῦτον κνησμόν, ὥστε διεγείρεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· ὁσμή δὲ τοῦ φαρμάκου δι' ὅλου τοῦ σώματος ἐκδίδεται· οἷς βοηθεῖ μετὰ τὸν τοῦ ἐλαίου ἔμετον, καὶ κλυσθῆναι δριμεῖ κλύσματι, ὀξύμελι σὺν ἄλσιν πινόμενον, ἢ μέλι σὺν ῥοδίνῳ θερμῷ· καὶ ἄκρατος πολὺς σὺν ἀψινθίῳ ἢ κινναμώμῳ· ἢ ὄξος θερμὸν καθ' ἑαυτὸ· νίτρον τε σὺν ὕδατι, καὶ ὀρίγανον σὺν κονία, πηγάνου τε ἀγρίου σπέρμα σὺν πεπέρει καὶ οἴνῳ καὶ πάνακι, πέπερί τε μετὰ καστορίου καὶ ὀξυμέλιτος, ἢ μετὰ θύμβρας ἢ ὀριγάνου σὺν οἴνῳ· δεῖ δὲ καὶ τούτους διεγείρειν τοῖς ὄσφραντικοῖς καλουμένοις, καὶ ἐμβιβάζειν εἰς θερμόν, καὶ πυριᾶν, διὰ τὸν ἐπιγινόμενον κνησμόν· ὀνήσει αὐτοὺς καὶ μετὰ τὸ λουτρὸν χρῆσθαι ζωμοῖς λιπαροῖς μετὰ οἴνου ἢ γλυκέως, καὶ μυελὸς δὲ μετ' ἐλαίου πινόμενος. [Περὶ μήκωνος κερατίτιδος. ^[15]
- 18] Ἡ δὲ λεγομένη κερατίτις μήκων ἐν τῷ βρωθῆναι ἢ ποθῆναι τὰ αὐτὰ ἐπιφέρειουσα τῷ ὁπῷ τῆς μήκωνος συμπτώματα, τοῖς αὐτοῖς βοηθήμασιν ὑποπίπτει. [Περὶ φαρικοῦ.
- 19] Τὸ δὲ καλούμενον φαρικὸν τὴν μὲν γεῦσιν πᾶσαν νάρδῳ ἀγρία ἔοικεν· ἐπιφέρει δὲ παράλυσιν, ποθὲν μετὰ παρακοπῆς καὶ σπασμοῦ. Δεῖ δὲ μετὰ τὸ ἐξεράσαι αὐτοὺς ποτίζειν οἶνον ἀψινθίτην, σὺν κινναμώμῳ, ἢ σμύρνῃ, ἢ νάρδῳ κιλικίᾳ, ἣν ἔνιοι νῆριν ἐκάλεσαν· ἢ ναρδοστάχυος ὀλκὰς β', ἢ σμύρνης β' ὀβόλους, μεμιγμένους σὺν γλυκεῖ, ἴριδι τε καὶ κροκίνῳ ἄνθει σὺν οἴνῳ· δεῖ δὲ καταπλάσσειν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ξυρήσαντες, κριθίνῳ ἀλεύρῳ σὺν πηγάνῳ λείῳ καὶ ὄξει. [Περὶ τοξικοῦ. ^[5]
- 20] Τὸ δὲ τοξικὸν δοκεῖ μὲν ὠνομάσθαι ἐκ τοῦ τὰ τόξα τῶν βαρβάρων ὑπ' αὐτοῦ χρίεσθαι. παρακολουθεῖ δὲ τοῖς πεπωκόσι χειλῶν καὶ γλώττης φλεγμονή· μανία τε ἀκατάσχετος ποικίλαις ἐπιβάλλουσα φαντασίαις· ὡς καὶ διὰ τοῦτο δυσιάτους εἶναι ἐν ταῖς θεραπαίαις· σπανίως δὲ καὶ σώζεσθαι τινὰς τῶν πεπωκόντων. Δεῖ μέντοι συνέχειν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀναγκάζοντας, καὶ βιαζομένους γλυκὺν οἶνον σὺν ῥοδίνῳ πίνειν καὶ ἐξεμεῖν· τό, τε τῆς

γογγυλίδος σπέρμα πινόμενον σὺν οἴνῳ· ἰδίως δ' ἐπ' αὐτῶν ἀρμόζει καὶ ἡ τῆς πενταφύλλου
ρίζα, αἷμά τε τράγου ἢ αἰγὸς, ὁμοίως λαμβανόμενα· δρυὸς τε φλοιὸς ἢ φηγοῦ ἢ πρίνου, γάλακτι
συνεκλεανθεῖς· καὶ μῆλα κυδώνια ἐσθιόμενα λεία· ἢ σὺν γλήχωνι καὶ ὕδατι πινόμενα, ἄμωμόν
τε καὶ βαλσάμου καρπὸς σὺν οἴνῳ· καὶ εἴ τινας αὐτοῦ φύγοιεν τὸν κίνδυνον, πολὺν χρόνον
κλινοπετεῖς διαμένουσι, καὶ ἀναστάντες ἐπτοημένοι τὸν λοιπὸν χρόνον διάγουσιν. [Περὶ ἰξίου.
[15]

- 21] Ἰξίας δέ, ὃς καὶ οὐλόφονον καλεῖται, ἐν τῷ πίνεσθαι οἶόν τι ὠκίμῳ κατὰ τὴν ὁσμὴν καὶ κατὰ
τὴν γεῦσιν ἐμφαίνει· ἐπιφέρει δὲ γλώσσης φλεγμονὴν ἰσχυρὰν καὶ παρακοπὴν· καὶ τὰς
ἐκκρίσεις ἐπέχει πάσας· βορβορυγμούς τε καὶ ψόφους μετὰ λειποθυμίας ἐπιφέρει, δίχα τοῦ
προχωρεῖν τι. Βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς, μετὰ τὸ ἐξεμέσαι τὸ πλεῖον, ἢ μετὰ τὸ τὴν κοιλίαν λυθῆναι,
πινόμενον ἀψινθίου ἀπόβρεγμα σὺν οἴνῳ πολλῶ ἢ ὀξυμέλιτι· πηγάνου τε ἀγρίου σπέρμα, ἢ
σιλφίου ρίζα· ὁμοίως τε τραγοριγάνου ἀφέψημα σὺν τινι τῶν προειρημένων, ἢ γάλακτι, ἢ
τερεβινθίνῃ ῥητίνῃ, ἢ νάρδῳ, ἢ καστορίῳ, ἢ σιλφίῳ, ἐκάστου ὀβολός· ἀρμόζουσιν σὺν οἴνῳ καὶ
οἱ τῆς βασιλικῆς καρύας καρποὶ σὺν ῥητίνῃ, καὶ καστορίῳ, καὶ πηγάνῳ, ἐκάστου < α'. ὁμοίως
χαμελαίας ἢ θαψίας ὀβολοὶ β' σὺν μελικράτῳ, καὶ ὄξος θερμὸν πινόμενον. [Περὶ ψιμυθίου. [15]
- 22] Τὸ δὲ ψιμύθιον λαθεῖν οὐ δύναται διὰ τὸ χρῶμα· ἐκουσίως γὰρ ληφθὲν, λευκαίνει τὸν
οὐρανίσκον καὶ τὰ οὖλα καὶ τὴν γλώτταν καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ὀδόντων· ἐπιφέρει δὲ λυγμούς καὶ
βῆχα καὶ γλώττης ξηρότητα καὶ ψύξιν ἀκρωτηρίων, μετὰ παρακοπῆς καὶ δυσκινήσιας. Οἷς
ἀρμόζει μελίκρατον διδόναι, ἢ σύκων ἢ μαλάχης ἀφέψημα, ἢ γάλα θερμὸν, ἢ σήσαμον λείον
μετ' οἴνου, ἢ κονίαν κληματίνην, ἢ ἀμαράκινον ἔλαιον, ἢ ἴρινον· περσικῶν τε ὅσῃ σὺν
κρίμνου ἀφεψήματι, περιστερῶν δὲ ὡὰ σὺν λιβάνῳ ἢ κριθίνῳ ἀφεψήματι· ἢ κοκκυμήλων
κόμμι, ἢ πτελέας τὸ ἐν ταῖς φύσκαις ὑγρὸν, μετὰ χλιαροῦ ὕδατος· ἀρμόζει δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ
θαψίας χυλὸς ἢ σκαμμωνίας ὅπου τριώβολον πινόμενα. [Περὶ μυκήτων. [10]
- 23] Μυκήτων δὲ οἱ μὲν τῷ γένει βλάπτουσιν, οἱ δὲ τῷ πλήθει· ἐπιφέρουσι δὲ πάντες πνιγμούς
ἐοικότας ἀγχόναις. Οἷς εὐθέως βοηθεῖν δεῖ κοινῶς, ἀναγκάζοντας ἐμεῖν δι' ἐλαίου· θαυμαστῶς
δὲ ὠφελοῦνται πίνοντες κονίαν κληματίνην, ἢ ἐξ ἀχραδίνου ξύλου, μετὰ ὀξυκράτου καὶ ἁλῶν
ἢ νίτρου· καὶ συνεψόμενα δὲ αἱ ἀχράδες ἢ τὰ φύλλα τοῖς μύκησιν, ἀφαιροῦνται τὸ πνιγῶδες
αὐτῶν· ἐσθιόμενα δὲ ὠφελοῦσιν· βοηθεῖ δὲ αὐτοῖς ἀλεκτορίδων ὡὰ σὺν ὀξυκράτῳ πινόμενα,
μετ' ἀριστολοχίας ὀλκῆς α', ἢ ἀψίνθιον σὺν οἴνῳ· μέλι τε ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον σὺν ὕδατι·
μελισσόφυλλον τε σὺν νίτρῳ, πάνακός τε ρίζα καὶ καρπὸς σὺν οἴνῳ· τρύξ τε οἴνου κεκαυμένη
μεθ' ὕδατος, καὶ χαλκοῦ ἄνθος σὺν ὄξει, ῥάφανός τε ἢ νάπυ ἢ κάρδαμα ἐσθιόμενα. [Περὶ
γύψου. [10]
- 24] Καὶ ἡ γύψος πνιγμὸν ἐπιφέρει λιθουμένη· ὅθεν καὶ τούτοις ἀρμόζει διδόναι τὰ πρὸς τοὺς
μύκητας βοηθήματα· καὶ ἐπὶ τούτων τὸ τῆς μαλάχης ἀφέψημα, ὃ παραληπτέον ἀντὶ τοῦ ἐλαίου·
λιπαρὸν γὰρ ὃν καὶ ἐν τῷ ἐξεμεῖσθαι ὀλισθὸν ἐμποιοῦν, οὐκ ἔῃ καταξέσθαι τὰ σώματα·
λιθουμένη γὰρ ἡ γύψος ἐργάζεται τοῦτο· ἀρμόζει δὲ καὶ τὸ ἔλαιον σὺν μελικράτῳ ἢ σύκων
ἀφεψήματι· καὶ κονία συκίνη ἢ κληματίνη σὺν οἴνῳ πολλῶ πινόμενη· καὶ ὀρίγανος ἢ θύμος
σὺν κονίᾳ, ἢ ὄξει, ἢ γλυκεῖ· δεῖ δὲ τούτους ὑποκλύζειν τῷ τῆς μαλάχης ἀφεψήματι. [Περὶ
αἵματος ταυρείου. [10]
- 25] Αἷμα δὲ ταύρειον νεοσφαγὲς ποθὲν δύσπνοϊαν ἐπιφέρει καὶ πνιγμόν· ἐμφράττον τοὺς περὶ τὰ
παρίσθμια καὶ τὴν κατάποσιν πόρους μετὰ σπασμοῦ ἰσχυροῦ· εὐρίσκεται τε ἐπ' αὐτῶν ἡ γλώττα
ἐρυθρὰ, καὶ ὀδόντες βεβαμμένοι, καὶ θρομβία μεταξὺ αὐτῶν. Ἐφ' ὧν τὸν ἔμετον παραιτούμεθα,
τῶν θρόμβων μᾶλλον ἐν τῷ στομάχῳ σφηνουμένων, διὰ τὸ μετεωρίζεσθαι αὐτοὺς κατὰ τὴν
ὀλκὴν. Διδόναι δὲ, ὅσα δύναται τὴν πῆξιν διαλύσαι τοῦ αἵματος, καὶ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν· τούς

τε ὀλύνθους, πλήρεις ὄντας τοῦ ὁποῦ, σὺν ὀξυκράτῳ· καὶ νίτρον δὲ καθ' ἑαυτὸ ὠφελεῖ· καὶ
πυτία ἅπαντα σὺν ὄξει, καὶ σιλφίου ρίζῃ ἢ τῷ ὁπῷ· ὁμοίως καὶ κράμβης σπέρμα, κονία τε
συκίνη, καὶ κονύζης φύλλα σὺν πεπέρει, καὶ βάτου χολὸς σὺν ὄξει· δεῖ δὲ τὴν κοιλίαν ὑπάγειν.
Εἴωθε δὲ τοῖς σωζομένοις ἀποδίδοσθαι διὰ τῆς ἔδρας δυσώδη καὶ ῥοώδη· καταπλάσσειν δὲ καὶ
στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν ἀλεύρῳ κριθίνῳ μετὰ μελικράτου. [Περὶ γάλακτος ἐμπτυιασθέντος.
[15]

- 26] Καὶ τοῖς λαβοῦσιν ἐμπτυιασθὲν γάλα ἄθρουν, πολὺς πνιγμὸς γίνεται, διὰ τὸ θρομβοῦσθαι· οἷς
βοηθοῦντας προσφέρειν δεῖ, ὥσπερ ἀντίδοτον, πυτίαν σὺν ὄξει, πολλάκις ἀναγκάζοντας πίνειν·
καὶ καλαμίνθης τὰ φύλλα ξηρὰ, ἢ τὸν χυλὸν ὁμοίως· ἢ σιλφίου ρίζαν ἢ τὸν ὁπὸν σὺν
ὀξυκράτῳ· θύμον τε σὺν οἴνῳ, καὶ τὴν πιλοποιητικὴν κονίαν· ἄλυκὸν δὲ μηδὲν προσφερέσθω·
μᾶλλον γὰρ πηγνυται καὶ τυροῦται τὸ γάλα· ἄλλ' οὐδὲ τούτους ἐμεῖν δεῖ· ἐνιστάμενον γὰρ ἐπὶ
τὰ τοῦ στομάχου στενὰ τεθρομβωμένον πνίγει. [Περὶ λιθαργύρου. [10]
- 27] Λιθάργυρος δὲ ποθεῖσα βάρος ἐπιφέρει στομάχῳ καὶ κοιλίᾳ καὶ ἐντέροις, μετὰ στρόφων
ἐπιτεταμένων· ἐνίστε δὲ καὶ τιτρώσκει τὰ ἔντερα διὰ τὸ βάρος· καὶ ἐπέχει τὰ οὔρα· παροιδεῖ δὲ
αὐτῶν τὸ σῶμα, καὶ μολυβδῶδη ἀπρέπειαν λαμβάνει· ἐφ' ὧν ἀρμόζει μετὰ τὸν ἔμετον
πινόμενα σὺν οἴνῳ, ὀρμίνου ἀγρίου σπέρμα, σμύρνης < , ἢ ἀψίνθιον, ὕσσωπον, σελίνου σπέρμα,
ἢ πέπερι, ἢ κύπρου ἄνθος σὺν οἴνῳ· περιστερῶν τε ἀγρίων ἄφοδος ξηρὰ μετὰ νάρδου ἢ οἴνου.
[Περὶ ὕδραργύρου. [5]
- 28] Ὑδράργυρος δὲ ποθεῖσα τὰ αὐτὰ ἐπιφέρει τῇ λιθαργύρῳ, καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ τοῖς αὐτοῖς
βοηθήμασι χρῆσθαι· δοκεῖ δὲ αὐτοὺς ὠφελεῖν γάλα πολὺ πινόμενον· ἐμεῖτωσαν δὲ καὶ οὗτοι.
[Περὶ τιτάνου, σανδαράχης καὶ ἀρσενικοῦ.
- 29] Τίτανος, σανδαράχη καὶ ἀρσενικὸν ποθέντα, τὰ αὐτὰ ἀλγήματα κοιλίας καὶ ἐντέρων ἐπιφέρει
μετὰ δηγμοῦ σφοδροῦ· ὅθεν προσφέρειν δεῖ ἅπαντα, ὅσα μετὰ τοῦ κινρᾶναι, δύναται τὸ
εὐμενές, καὶ πρὸς τὴν κοιλίαν ὀλισθηρὸν παρέχειν· οἷός ἐστιν ὁ τοῦ ἰβίσκου καὶ τῆς μαλάχης
χυλὸς, λίαν ὀλισθηρὸς ὑπάρχων· παρέχειν δὲ δεῖ καὶ ἀφέψημα λινοσπέρμου, ἢ τράγου, ἢ
ὀρύζης· καὶ γάλα πολὺ σὺν μελικράτῳ καὶ ζωμοὺς λιπαροὺς καὶ εὐχύμους. [Περὶ λαγωῦ
θαλασσίου. [5]
- 30] Λαγωῦ δὲ θαλασσίῳ ποθέντος, παρακολουθεῖ γεῦσις ὁμοία ἰχθύσι βρωμώδεσιν· ἐν δὲ τῷ
χρονίῳ κοιλία τε ἀλγεῖ, καὶ οὔρα ἐπέχεται· εἴ ποτε δὲ ἐκκριθῇ, πορφυρίζοντα τῇ χροῇ
ὁρᾶται· ἀποστροφή τε καὶ μῖσος πρὸς πάντα ἰχθύν· καὶ ἰδροῦσι δυσώδη· παρέπεται δὲ αὐτοῖς καὶ
ἔμετος χολώδης, ἐνίστε αἷματι μεμιγμένος· οἷς δοτέον γάλα ὄνειον, ἢ γλυκὺ συνεχῶς, καὶ
μαλάχης ρίζης καὶ τῶν φύλλων τὸ ἀφέψημα, ἢ κυκλαμίνου ρίζαν λείαν σὺν οἴνῳ· ἢ ἐλλεβόρου
μέλανος ἢ σκαμμωνίας ὁποῦ < α' μετὰ μελικράτου· ῥοῶν τε πυρῆνας, ἢ κεδρίας λείας μετ'
οἴνου· ποιεῖ καὶ χηνὸς αἷμα ποθὲν θερμόν· μὴ δυνάμενοι δὲ οὗτοι ἰχθύας προσενέγκασθαι,
μόνους τοὺς ποταμίους καρκίνους ἐφθοὺς ἐσθίουσι, καὶ πίνοντες οἶνον μεμιγμένον ἐπ' αὐτῶν,
πέσσουν· ὠφελοῦμενοι· τεκμήριον δ' ἐστὶν ἐπ' αὐτῶν σωτηρίας, ὅταν ἄρξωνται ἰχθύας
προσφέρειν. [Περὶ φρύνου. [15]
- 31] Φρῦνος ἢ βάτραχος ἔλειος προσεγενεχθεὶς ἐπιφέρει οἰδήματα σώματος μετὰ ὠχρότητος
ἐπιτεταμένης, ὡς δοκεῖν πύξῳ εἰκέναι, δυσπνοεῖν τε καὶ δυσωδίᾳ ὁδωδένα· τὸ στόμα· καὶ
λυγμὸς αὐτοῖς ἔπεται, ἐνίστε δὲ καὶ σπέρματος ἀπροαίρετος ἔκκρισις. Εὐβοήθητοί τε
τυγχάνουσι μετὰ τὸν ἔμετον λαμβάνοντες ἄκρατον πολὺν, καὶ καλάμου ρίζης < β', ἢ κυπεύρου
τὸ αὐτό· δεῖ δὲ αὐτοὺς καὶ ἀναγκάζειν συντόνως περιπατεῖν καὶ τρέχειν, διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς
ναρκῶδες· λούειν τε καθ' ἐκάστην ἡμέραν. [Περὶ βδελλῶν. [5]

] Βδέλλας τὰς καταπινομένας σὺν τῷ ὕδατι καὶ προσφυομένας τῇ καταπόσει ἢ τῷ στόματι τῆς κοιλίας, ἐλκούσας τὰ μέρη, καὶ φαντασίαν ἐκμυζήσεως παρεχούσας, ὅπερ καὶ σημείον ἐστὶ τοῦ βδέλλας καταπεπόσθαι, ἀποβάλλει ἄλμη καταρρόφουμένη, καὶ ὁπὸς κυρηναϊκὸς, ἢ φύλλα σιλφίου ἢ τεύτλου, σὺν ὅξει πινόμενα, ἢ χιῶν σὺν ὀξυκράτῳ· ἀναγαργαρίζεσθωσαν δὲ νίτρῳ σὺν ὕδατι καὶ χαλκάνθῳ σὺν ὅξει ἀνεθέντι· πρὸς τὰς δὲ τῷ βρόγχῳ προσφυσείσας, ἐμβιβάσας εἰς ἔμβασιν θερμὴν, δίδου ψυχρὸν ὕδωρ ἐν τῷ στόματι διακρατεῖν, καὶ ἐξελεύσονται. [Περὶ τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ διδομένων, πολλάκις δὲ ἐπικινδύνων. ^[10]

³³] Προνοητέον δὲ καὶ τῶν ἐπ' ὠφελείᾳ διδομένων, ἐπιφερόντων δὲ πολλάκις κίνδυνον οὐχ ἥττονα τῶν ἄλλων φαρμάκων· ὡς ἔλλεβόρου λευκοῦ, καὶ θαψίας, καὶ ἐλατηρίου, καὶ ἀγαρικοῦ τοῦ μέλανος· πνιγμὸν γὰρ ἐπιφέρει ταῦτα ἢ ὑπερκάθαρσιν· ἐφ' ὧν τοὺς πνιγμοὺς μὲν θεραπεύσομεν, ὡς προεῖρηται ἐπὶ μυκήτων καὶ τῶν ὁμοίων· τὰς δὲ ὑπερκαθάρσεις τοῖς δυναμένοις ἐπέχειν τὰς ἐκκρίσεις στελοῦμεν. Καὶ τῶν μὲν δοκούντων ἐπ' ὀλίγον βλάπτειν, ἐνίστε δὲ κινδύνους ἐπιφερόντων, οὐκ ἀμελητέον· ὧν ἐστὶ τὸ ἄγριον πήγανον, καὶ τὸ μελάνθιον, καὶ οἱ νέαροι πάπποι· ἄνθη δὲ ἐστὶν ἀκάνθης τῆς καλουμένης κάκτου· ἐφ' ὧν ἔμετος μόνος παραληφθεὶς ἀποκαθίστησι τοὺς λαμβάνοντας. [Περὶ τῶν συμφύλων ἡμῖν, ὕδατός τε ψυχροῦ καὶ οἴνου. ^[10]

³⁴] Καὶ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ ἀθρόον ποθὲν, ἢ ἄκρατος πολὺς καὶ γλυκὺς οἶνος ποθεῖς, μάλιστα ἀπὸ βαλανείου ἢ δρόμου καὶ τῶν εὐτόνων γυμνασίων πνιγμοὺς καὶ ἀλγήματα ἐπιφέρει· ἐφ' ὧν φλεβοτομία ταχέως παραληφθεῖσα καὶ κένωμα λύει τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον. Καὶ περὶ μὲν τῶν σημείων τοῖς λαβοῦσι τὰ θανάσιμα τῶν φαρμάκων, καὶ τῆς ἀρμοζούσης αὐτοῖς θεραπείας, ἔτι δὲ προφυλακτικῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω· ὑπογράψομεν δὲ καὶ τὰς ἀντιδότους ἀναγκαιότατα καὶ γενναιότατα βοηθοῦσας, αἷς ἐχρήσαντο, τῇ τε Μιθριδατείῳ, καὶ τῇ δι' αἱμάτων, καὶ τῇ διὰ σκίγκων· ἃς διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀντιδότοις ἀκριβέστατα ἀναγεγράφθαι παρητησάμην ἀναγράφειν ἐνταῦθα. ^[10]